

Maan vesitalous ja kasvukunto

Toimiva ojitus on hyvän sadon perusedellys

Peltojen kuivatuksen toimivuutta kannattaa arvioida lohkokohtaisesti, sillä kasvit tarvitsevat ilmavaa ja kuohkeaa maata. Vettynyt pelto tiivistyy herkästi ja kuivatuksen ongelmat näkyvät satotappioina, hitaana ja epätasaisena kuivumisena sekä liian märkinä alueina. Ojitus kannattaa huoltaa ja/tai uusia ennen kuin maa tiivistyy. Talousnäkökulma on myös tärkeä ja monella loholla nykyisten kuivatusjärjestelmien huollolla voidaan saada paljon aikaa.

Peltojen märkyys voi johtua esim. veden läpäisyn estymisestä maan pinnasta syvemmälle muokkaukskerrokseen, maassa olevan veden johtumisen estymisestä salaojaputkeen, putkessa olevasta tukoksesta tai putkessa olevan veden purkautumisen estymisestä. Maalaji, maan rakenne ja maan tiivistyminen vaikuttavat veden virtausnopeuteen maaperässä. Tiivistyneessä maassa maan vedenläpäisykyky heikkenee ja riski siihen, että viljelytoimenpiteet tiivistävät maata yhä enemmän kasvaa (Äijö 2017).

Jukka Rajalan (2019) mukaan jossain tilanteissa maaperän läpäisevyyden lisääminen on ainoa keino saada kuivatus hyvälle tasolle ja että tavanomaisella salaojituksella ja täydennysojituksella ei aina saada riittävää kuivatustasoa. Monilla pelloilla kuivatusongelmat voidaan ratkaista kevyemmin panostamalla olemassa olevan kuivatusjärjestelmän huoltoon. Reunaojien avauksella, laskuaukkojen huollolla, pinnanmuotoilulla ja maan rakenteen korjauksella sekä viljelykierron monipuolistamisella voidaan parantaa kuivatusedellytyksiä ilman isoja investointeja.

Sisältö

Jutut ja tulevat tapahtumat:

Toimiva ojitus on hyvän sadon perusedellytys	1
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen Kipsi-hanke on käynnistynyt	2
Viljelijäryhmät	3
Maatalous ja vesiensuojelu -tilaisuus	4
Tapahtumakalenteri	5
TULEVA-hankkeen järjestämät tilaisuudet	5

Lue lisää ojitusasioista OSMO-hankkeen kuivatusraportista: [Kuivatus kuntoon peltolohko kerrallaan](#). Raportti pitää sisällään mm. kuivatuksen teoriaa ja hyviä käytäntöjä kuivatusjärjestelmien vikojen etsimiseen ja korjaamiseen.

Salaojayhdistyksen verkkosivuilta: <https://www.salaojayhdistys.fi/fi/etusivu/> löytyy hyödyllistä tietoa ojitusprojektia harkitsevalle. Sivustolta löydät tietoa mm. kuivatuksesta, ojituksen tukirahoituksesta ja alan toimijoiden yhteystietoja, esim. suunnittelijoiden ja urakoitsijoiden, ojaissännöitsijöiden sekä salaojahuuhtelijoiden yhteystietoja.

Satakuntaan suuntautuvalla viljelijäretkellä 22.10.2019 keskustellaan ojitusasioista ja tutustutaan myös peltokohteisiin mm. Räpin tilan 2-tasouomaan. Tarkempi ohjelma löytyy sivulta 3. Tervetuloa mukaan!

Kuva: Tiivistynyt savimaa, jossa vesi ei pääse virtaamaan riittävän nopeasti salaojaan. Tällä loholla täydennysojitus on tarpeen. Syväjuuriset kasvit ja jankkurointi voivat myös auttaa asiaa.

Lähteet

Mattila, Tuomas, Rajala, Jukka, Ajosenpää, Heikki & Mynttinen, Ritva (2019).

Kuivatus kuntoon peltolohko kerrallaan, [OSMO-hankkeen julkaisuja](#).

Rajala, Jukka (2019). Kuivatus kuntoon peltolohko kerrallaan -tiedote.

Salaojayhdistys (2019). <https://www.salaojayhdistys.fi/fi/etusivu/> (luettu 7.10.2019).

Äijö, Helena (2017) Tarkista pellon kuivatuksen toimivuus -artikkeli teoksessa Peltöjen kunnostus (toim. Peltönen, Sari ja Anttila, Suvi). Tietotuottamaan 143, ProAgria Keskusten Liiton julkaisuja.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen KIPSI-hanke on käynnistynyt

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen KIPSI-hanke tarjoaa Saaristomeren valuma-alueen viljelijöille mahdollisuuden vähentää peltöjen kipsikäsittelyllä ravinnekuormitusta. Viljelijöille tarjotaan mahdollisuutta kipsin levitykseen vuodesta 2020 alkaen. Kipsin levityksellä voidaan vähentää savimailla peltöjen eroosiota ja ravinnehuuhtoumaa. Eroosion torjunta tukee myös pellon kasvukunnon ylläpitoa. KIPSI-hankkeen tavoitteena on, että kipsin levitys alkaa laajamittaisesti 2020 ja että hankkeen myötä kipsillä käsitellään Saaristomeren valuma-alueella 50 000-80 000 ha.

Kipsin levitystä tulee harkita lohko kohtaisesti ja lohkon viljavuustiedot auttavat kipsin käytön kohdentamisessa. Kipsin käyttöä rajoittavat tekijät tulee ottaa huomioon ja niistä löytyy lisätietoa täältä:

<https://luomu.fi/tietopankki/kipsi-on-hyva-maanparannusaine-joka-ei-sovellu-kaikille-lohkoille/>

Kipsin levitykseen liittyvää neuvontaa on tarjolla alkuvaiheessa ensisijaisesti Paimionjoen keski- ja alaosien valuma-alueille ja niiden lähivaluma-alueille. Neuvontaa toteuttaa ProAgria Länsi-Suomi yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Lue lisää [Kipsi-hankkeesta](#).

Kipsin levitystä Paimiossa KIPSI-hankkeen tilaisuudessa 23.9.2019

Viljelijäryhmät

Ryhmät kokoontuvat 2-3 kertaa vuodessa (2019-2020) ja osallistujat voivat vaikuttaa ryhmissä käsiteltäviin aiheisiin. Voit valita tilaisuuksista ne, mitkä kiinnostavat tai voit osallistua kaikkiin.

Viljelijäretki Satakuntaan

Aika: 22.10.2019

Tervetuloa mukaan viljelijäretkelle! Retkellä tutustutaan ojitusratkaisuihin ja pellon kasvukunnon parantamiseen liittyviin esimerkkikohteisiin. Bussi lähtee Raisiosta MTK-Varsinais-Suomen toimistolta klo 8.15 aamulla, paluu iltapäivällä noin klo 16.30 Raisioon.

Lähtö klo 8.15 Raisiosta MTK-Varsinais-Suomen toimistolta

klo 9.30 Pyhäjärvi-instituutti

- Aamukahvi ja Pyhäjärvi-instituutin puheenvuoro
- Maatalous ja ilmastonmuutos, Jari Ruski, Tuleva-hanke/Pyhäjärvi-instituutti
- Kokemuksia säätösalaojituksista, Jari Ruski

klo 11.00 Räpin koetila

- 2-tasouomaratkaisu

LOUNAS klo 12 (omakustanteinen)

klo 13.30 Peltokohteet

Kohde 1

- Kokemuksia salaojitusratkaisuista, Kimmo Laine, ProAgria Länsi-Suomi

Kohde 2

- Kokemuksia kerääjäkasvien viljelystä ja havaintoja pellolla, Marja Tuononen, ProAgria Länsi-Suomi

Paluu Raisioon noin klo 16.30

Retki on maksuton, omakustanteinen lounas.

Ilmoittautumiset 17.10.2019 mennessä: nora.backlund@mtk.fi

Ruotsinkielinen viljelijäryhmä

Aika: 13.11.2019 klo 18-21

Paikka: Maneesi, Kaivotie 21, Parainen

Tervetuloa, Nora Backlund, Maan vesitalous ja kasvukunto -hanke
Kasvin ravinnetalous, MMT Paul Riesinger, Yrkeshögskolan Novia

Tarjoilusta vastaa Nordkalk

Ilmoittautuminen 11.11.2019 mennessä nora.backlund@mtk.fi tai 044-0797079

Tsekkaa Maveka:n video lietteen vetoletkulevityksestä

MUIDEN JÄRJESTÄMÄT TILAISUUDET:

Biokaasumädäte osana viljelykiertoa 29.10.2019

klo 17.30 Seuratalolla os.

Asemantie 19, Panelia

17.30 Tilaisuuden avaus, Manu Hollmén, ProAgria Länsi-Suomi
17.35 Mädätteen lannoite- ja maanparannusvaikutukset sekä taloudellinen hyöty lannoitearvon ym. kannalta sekä vuoroviljely biokaasulaitoksen aisaparina, Joona Piirala, Envitecpolis Oy
19.15 Mykorantien biokaasulaitoksen toimiessa vastaanotettavat vihermassamäärät sekä laitoksen tuottaman luomulannoitteen määrä, Juhani Jaakkola
19.25 Keskustelu

Ilmoittautuminen 27.10. mennessä manu.hollmen@proagria.fi

Tilaisuuden järjestää Vähähiilinen maaseutu – maaseudun uusiutuvat energiat hanke, ProAgria Länsi-Suomi

Lisätiedot: <https://lansi-suomi.proagria.fi/tapahtumat/biokaasumadate-osana-viljelykiertoa-13867>

Maan vesitalous ja kasvukunto -hanke mukana keskustelemaassa maatalouden vesiensuojeluteemoista 31.10.2019 Loimaalla

Maatalous ja vesiensuojelu -tilaisuus

Torstaina 31. lokakuuta 2019 klo 17.00 – 20.00
Maatalousmuseum Sarka, Vanhankirkontie 383, Loimaa

Tilaisuuteen on vapaa pääsy eikä siihen tarvitse ilmoittautua.

Tervetuloa paikalle kuulemaan ja keskustelemaan!

Ohjelma

- 17.00 Kahvitarjoilu
- 17.30 Tilaisuuden järjestäjät esittäytyvät
- Jarkko Leka, VALONIA/Varsinais-Suomen vesistökunnostusverkosto-hanke*
- Sami Talola MTK-Varsinais-Suomi/Maan vesitalous ja kasvukunto -hanke*
- Hanna Alajoki, Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVY)/Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon -hanke*
- 18.00 Kestävä maaperän hoito
- Eija Hagelberg, Baltic Sea Action Group*
- 18.30 Peltoalueen luonnonmukainen kuivatus sekä muut Waterdrive ja SamassaVedessä -hankkeiden toimet Loimijoen alueella
- Sirkka Tattari, Suomen ympäristökeskus*
- 19.00 Peltoalueiden vesienhallinnan edistäminen – esimerkki Punkalaitumen Oriniemenjoelta
- Janne Pulkka, Etelä-Suomen Salaojakeskus/Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon -hanke*
- 19.30 Keskustelua illan aiheista

Tilaisuus on osa Varsinais-Suomen vesistökunnostusverkosto -hanketta, jolle ympäristöministeriö on myöntänyt hallituksen kärkihankerahoituksen ajalle 09/2018-12/2020. Hanketta hallinnoi Valonia/Varsinais-Suomen liitto.

Lisätiedot: Jarkko Leka, Valonia/Varsinais-Suomen liitto, p. 040 197 2265, jarkko.leka@valonia.fi

Lounais-Suomen
vesiensuojeluyhdistys r.y.

Kokemäenjoen vesistön
vesiensuojeluyhdistys ry

Varsinais-Suomen MTK
Maan vesitalous ja kasvukunto -hanke

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

maaseuturahasto

TAPAHTUMAKALENTERI

Maan vesitalous ja kasvukunto -hanke

22.10.2019	Viljelijäretki Satakuntaan
31.10.2019	Maatalous ja vesiensuojelu -tilaisuus, Loimaa
13.11.2019	Ruotsinkielinen viljelijäryhmä, Parainen

Kotimaista omenaa!
Syksyn satoa ahvenanmaalaisella
omenanviljelytilalla syyskuussa 2019.

Muiden järjestämät tilaisuudet:

TULEVAisuuden alkutuotannon menestystekijät Lounais-Suomessa-hanke järjestää

Maatalous ja ilmastonmuutos-tilaisuuden

Laitilassa KE 9.10.2019 klo 13 Kaupungintalo

Aurassa KE 16.10.2019 klo 13 Auran ABC

Oripäässä KE 23.10.2019 klo 13 Oripään OP

Koski TI KE 30.10.2019 klo 13 Kirjasto

Tilaisuudessa kahvit.

Tervetuloa!

Ilmoittautumiset viim. ed. pvänä jari.ruski@pji.fi tai puh. 044 034 4025

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Maan vesitalous ja kasvukunto
(MAVEKA) -hanke,
MTK-Varsinais-Suomi

Sami Talola
040 501 0700
sami.talola@mtk.fi

Nora Backlund
044 0797079
nora.backlund@mtk.fi

Löydät meidät netistä:
www.mtk.fi/maveka

